

Contribution ID: 223

Tür: Oral Presentation

Daedalus'tan Günümüze Yapay Zeka ve Politika

18 Aralık 2024 Çarşamba 17:30 (30 dakika)

Daedalus, Yunan mitolojisinde dehayı, bilgiyi ve bilgiyle kurulan gücü temsil eder. Bu mitolojik karakter, otomatlar, mimari yapılar ve labirentler gibi zamanının büyük icatlarıyla doğanın ve evrenin sınırsızlığı karşısında yeni keşifler ortaya koymuştur. Aklın rehberliğiyle ortaya konulan bu keşifler, insanın sınırlılıklarını aşmayı hedeflemiştir. Ancak bu zanaat faaliyetlerinin arkasında derin bir trajedi yer almaktadır. Kral Minor tarafından hapse atılan Daedalus, oğlu İkarus'la beraber labirentten kaçmak için balmumu kanat yapar ve labirentten kurtulduğunda bu sefer güneşe yaklaştığı için ölür. Daedalus bu bağlamda insanın dünyadaki arayışını ve bu arayışların yıkıcı ve trajik sonuçlarını barındırması bakımından tekniğin ve teknolojinin insanın yaşamındaki çift anlamlı etkisini sembolize etmektedir.

Teknik ve teknolojinin yaşama etkileri açısından söz konusu mitos önemli içerikler sunmaktadır. Teknoloji akıl dolayısıyla yaşamı kolaylaştırma amacı taşırken bu süreçte çağdaş toplumun kökenlerine yerleşen belirleyici bir unsura dönüşmektedir. Yapay zeka teknolojilerinin ve uygulamalarının artışıyla söz konusu süreç geri döndürülemez hale gelmektedir. Bu bağlamda uzun bir tarihsel silsilede tekniğin insan yaşamındaki trajik etkisi giderek artmakta; ahlaki, kültürel, toplumsal ve politik düzeylerde dönüştürücü kuvveti derinleşmektedir. Gelenen noktada teknolojinin insan yaşamındaki trajik sonuçlara yol açan etkisi göz ardı edilmekte ve teknolojik faaliyetler faydaları nedeniyle koşulsuzca olumlanmaktadır. Mevcut çalışma anlatılanlardan hareketle iki temel eksen odağına almaktadır. Bunlardan ilki, çağımız teknik ve teknoloji anlayışının yaşamı tekil boyutlarla sınırlandırması ve insanın trajik yönünü ortadan kaldırmasıdır. İkinci olarak yapay zeka ve dijital çağın, olgusal deneyim alanını giderek daraltması ve yaşamı tek yönlü bir fonksiyona indirgeyerek dijitalize etmesidir. Mevcut sunum, bu bağlamda Daedalus anlatısından yapay zekaya uzanan uzun tarihsellikte teknik ve teknolojiye ilişkin ortaklaştırıcı ve ayrıştırıcı unsurları irdelemeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Daedalus, Teknoloji, Yapay Zeka, Trajedi, İnsan

Presentation language / Sunum Dili

TR (Türkçe)

Disciplines / Disiplinler

Philosophy / Felsefe

E-mail / E-posta

cenmak@istanbul.edu.tr

ORCID ID

0000-0002-6031-025X

Institution / Affiliation / Kurum

Country / Ülke

Türkiye

Başlıca yazarlar:: Cengiz Çakmak (İstanbul Üniversitesi)

Sunu yapanlar: Cengiz Çakmak (İstanbul Üniversitesi)

Session Classification: Session 3.6 (Day 1)